

การดำเนินคดีอาญาผิดพลาดโดยรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐ
กับการชดเชยแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

นายพรชัย จงสุขศรี

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-423-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I10๙96214

**MISCARRIAGE OF JUSTICE AND RESTITUTION
TO THE ACCUSE, AND DEFENDANT**

Mr. Ponchai Jongsookski

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Law

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-423-4

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรชัย จงสุ่ยศรี : การดำเนินคดีอาญาผิดพลาดโดยรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐกับการชดเชยแก่ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา (MISCARRIAGE OF JUSTICE AND RESTITUTION TO THE ACCUSE, AND DEFENDANT) อ.ที่ปรึกษา : รศ. วีระพงษ์ บุญญะภาส, 193 หน้า. ISBN 974-632-423-4

ในสังคมแต่ละสังคมย่อมจะมีการประกอบอาชญากรรมเกิดขึ้น และเพื่อความสงบสุขของสังคม รัฐจึงมีหน้าที่ประการสำคัญประการหนึ่ง ในการปกป้องรักษาและคุ้มครองประชาชนพลเมืองของรัฐให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมและนำกระทำความผิดไปลงโทษตามกฎหมายอาญาตามกลไกและกระบวนการที่รัฐกำหนด อันเป็นการอำนวยความยุติธรรมให้เกิดขึ้นภายในสังคมของรัฐ แต่อย่างไรก็ตาม การอำนวยความยุติธรรมดังกล่าวย่อมมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิเช่น

1. ความบกพร่องในตัวบทกฎหมายให้อำนาจองค์กรของรัฐในการใช้ดุลพินิจนำผู้กระทำความผิดไปลงโทษตามกฎหมายอาญาอย่างกว้างขวาง
2. ความบกพร่องในกระบวนการอำนวยความยุติธรรมของรัฐ โดยขาดการควบคุมซึ่งกันและกัน และกลั่นกรองข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ
3. ความบกพร่องในองค์กรของรัฐที่ไม่อาจใช้ดุลพินิจกลั่นกรองข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงลดจนการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และความรู้ความสามารถขององค์กรของรัฐ เป็นต้น

การอำนวยความยุติธรรมที่ผิดพลาดและบกพร่องของรัฐนั้นเป็นสาเหตุทำให้รัตนสิทธิเสรีภาพของประชาชนผู้บริสุทธิ์ได้รับความเสียหาย ฉะนั้น เมื่อมีการอำนวยความยุติธรรมที่ผิดพลาด (Miscarriage of Justice) รัฐจึงมีหน้าที่ชดเชยแก่ผู้บริสุทธิ์ที่ต้องได้รับความเสียหายเพื่อให้เกิดสันติภาพเดิม การชดเชยดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของตัวเงินหรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมก็ได้ แต่หากชดเชยในรูปของตัวเงินจะต้องคำนวณในอัตราที่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้บริสุทธิ์ ในปัจจุบันได้มีนานาอารยประเทศถือปฏิบัติหลายประเทศ อาทิเช่น ประเทศเยอรมัน ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอังกฤษ เป็นต้น ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรที่จะให้ความสำคัญและรับรองคุ้มครองสิทธิของผู้บริสุทธิ์ในการที่จะได้รับการชดเชยความเสียหายเนื่องจากการอำนวยความยุติธรรมที่ผิดพลาด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชานิติศาสตร์
สาขาวิชานิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C470480 : MAJOR LAW
KEY WORD: MISCARRIAGE / JUSTICE / RESTITUTION

PONCHAI JONGSOOKSRI : MISCARRIAGE OF JUSTICE AND RESTITUTION TO THE ACCUSE, AND DEFENDANT. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VIRAPONG BOONYOBHAS, 193 pp. ISBN 974-634-423-4

There always be criminal offences in such society, so to protect social peace, state has a main function to maintain population's safety against criminal offences and punishes the offenders by state's decided instruments or proceedings, which is the way to grant social justice in state, however in such carriage of justice, there could be some miscarriage of justice incurred from many primary causes, such as :

- 1) The deficiency of law, which broadly authorise state's agencies to use their own discretion to punish the offenders by penal law.
- 2) The deficiency of state's justice processes, which lack of system to control each other and incapability to extract the facts.
- 3) The deficiency of state's agencies, which has no efficiency in using their own discretion and incapability to extract the facts, including dishonest performance and unqualified.

State's deficiency and miscarriage of justice leading to the innocent population's Liberty tort, state has obligations to indemnify their restitution, such remedies might be in form of money or other suitable method, if it is in monetary form, the rate of indemnity must match to the damages incurred to the innocents.

Developped countries such as germany, french, england currently comply to this principle, so thailand should significantly certify and protect the innocent's right of reinstition which caused from miscarriage of justice.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรชัย จงสู่ยศร์ : การดำเนินคดีอาญาผิดพลาดโดยรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐกับการชดเชย
แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา (MISCARRIAGE OF JUSTICE AND RESTITUTION TO
THE ACCUSE, AND DEFENDANT) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วีระพงษ์ บุญญาภรณ์, 193 หน้า.
ISBN 974-632-423-4

ในสังคมแต่ละสังคมย่อมจะมีการประกอบอาชีพการงานเกิดขึ้น และเพื่อความสงบสุขของสังคม
รัฐจึงมีหน้าที่ประการสำคัญประการหนึ่ง ในการปกป้องรักษาและคุ้มครองประชาชนพลเมืองของรัฐให้
ปลอดภัยจากอาชญากรรมและนำกระทำความผิดไปลงโทษตามกฎหมายอาญาตามกฎหมายและกระบวนการที่รัฐ
กำหนด อันเป็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้เกิดขึ้นภายในสังคมของรัฐ แต่อย่างไรก็ตาม การอำนวยความสะดวก
ยุติธรรมดังกล่าวย่อมมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิเช่น

1. ความบกพร่องในตัวบทกฎหมายให้อำนาจองค์กรของรัฐในการใช้ดุลพินิจนำผู้กระทำความ
ผิดไปลงโทษตามกฎหมายอาญาอย่างกว้างขวาง
2. ความบกพร่องในกระบวนการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของรัฐ โดยขาดการควบคุมซึ่งกันและ
กัน และกลั่นกรองข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ
3. ความบกพร่องในองค์กรของรัฐที่ไม่อาจใช้ดุลพินิจสั่งการข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ
รวมตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และความรู้ความสามารถขององค์กรของรัฐ เป็นต้น

การอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่ผิดพลาดและบกพร่องของรัฐนั้นเป็นสาเหตุทำให้รัทธอนสิทธิเสรีภาพ
ของประชาชนผู้บริสุทธิ์ได้รับความเสียหาย ฉะนั้น เมื่อมีการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่ผิดพลาด
(Miscarriage of Justice) รัฐจึงมีหน้าที่ชดเชยแก่ผู้บริสุทธิ์ที่ต้องได้รับความเสียหายเพื่อให้เกิดสืบ
สู่สภาพเดิม การชดเชยดังกล่าวอาจจะอยู่ในรูปของตัวเงินหรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมก็ได้ แต่หากชดเชยใน
รูปของตัวเงินจะต้องคำนวณในอัตราที่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้บริสุทธิ์ ในปัจจุบันได้มี
นานาชาติหลายประเทศถือปฏิบัติหลายประเทศ อาทิเช่น ประเทศเยอรมัน ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอังกฤษ
เป็นต้น ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรที่จะให้ความสำคัญและรับรองคุ้มครองสิทธิของผู้บริสุทธิ์ในการที่จะได้รับ
การชดเชยความเสียหายเนื่องจากการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่ผิดพลาด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชานิติศาสตร์
สาขาวิชานิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C470480 : MAJOR LAW

KEY WORD: MISCARRIAGE / JUSTICE / RESTITUTION

PONCHAI JONGSOOKSRI : MISCARRIAGE OF JUSTICE AND RESTITUTION TO THE ACCUSE, AND DEFENDANT. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.

VIRAPONG BOONYOBHAS, 193 pp. ISBN 974-634-423-4

There always be criminal offences in such society, so to protect social peace, state has a main function to maintain population's safety against criminal offences and punishes the offenders by state's decided instruments or proceedings, which is the way to grant social justice in state, however in such carriage of justice, there could be some miscarriage of justice incurred from many primary causes, such as :

- 1) The deficiency of law, which broadly authorise state's agencies to use their own discretion to punish the offenders by penal law.
- 2) The deficiency of state's justice processes, which lack of system to control each other and incapability to extract the facts.
- 3) The deficiency of state's agencies, which has no efficiency in using their own discretion and incapability to extract the facts, including dishonest performance and unqualified.

State's deficiency and miscarriage of justice leading to the innocent population's Liberty tort, state has obligations to indemnify their restitution, such remedies might be in form of money or other suitable method, if it is in monetary form, the rate of indemnity must match to the damages incurred to the innocents.

Developped countries such as germany, french, england currently comply to this principle, so thailand should significantly certify and protect the innocent's right of reinstitution which caused from miscarriage of justice.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อผู้จัดทำ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโยภาส ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร. จิรนิติ หะวานนท์ รองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์ อาจารย์ ดร. กิตติพงษ์ กิตติยารักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุดสงวน สุธีสร ที่กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำปรึกษาผู้เขียนทั้งในด้านเนื้อหาและเค้าโครงของวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณหญิง รังวัลนกุล ในการที่ช่วยค้นคว้าเอกสารและข้อมูล ให้ ซึ่งมีมีส่วนสำคัญยิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์สิทธิโชค ศรีเจริญ คุณสุญานี คัยพันธ์ ที่ให้คำแนะนำ กำลังใจและความช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงอดจนเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และห้องสมุดของรัฐสภาทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือผู้เขียนในการค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ อย่างดียิ่ง

สุดท้ายนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่อาจสำเร็จจล่งสงได้ หากผู้เขียนไม่ได้รับกำลังใจจาก "แม่" "พี่" ทุกคนและครูบาอาจารย์ของผู้เขียนทุกท่าน รวมถึงอดจนบรรดาเพื่อน ๆ ซึ่งมีได้เอ่ยนามในที่นี้ รวมทั้งความสันทิภในพระคุณ ความหวัง ความปรารถนาของ "บิดา" ผู้ล่วงลับ ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พรชัย จงสุขศิริ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 สมมุติฐาน.....	4
1.5 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยที่ได้รับความคุ้มครอง.....	6
2.1 แนวคิดในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน.....	6
2.2 สิทธิ.....	9
2.2.1 สิทธิมนุษยชน.....	9
2.2.2 สิทธิ.....	10
2.3 ความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ.....	10
2.4 ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทางอาญาตามสาส์นรับรองสิทธิระหว่างประเทศ.....	12
2.4.1 กฎบัตรแมกนา คาร์ตา (Magna Carta).....	12
2.4.2 พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิ (Bill of Right 1689).....	13

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	2.4.3 รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ค.ศ.1789.....	13
	2.4.4 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Right 1948)....	14
	2.4.5 กติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Right 1966).....	15
2.5	สิทธิของผู้ต้องหาที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายไทยและต่างประเทศ.....	19
	2.5.1 สิทธิที่จะได้รับความเสมอภาคตามกฎหมาย.....	19
	2.5.2 สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์.....	20
	2.5.3 สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองเรื่องการจับกุม คุมขัง คัดและยึด.....	20
	2.5.4 สิทธิที่จะได้รับการแจ้งข้อหา.....	23
	2.5.5 สิทธิที่จะไม่ถูกทรมานหรือให้สัญญา.....	26
	2.5.6 สิทธิที่จะไม่ถูกจำกัดเสรีภาพโดยไม่มีเหตุอันสมควร	27
	2.5.7 สิทธิในการมีทนาย.....	31
	2.5.8 สิทธิที่จะให้การและไม่ให้การ.....	35
	2.5.9 สิทธิในการมีสำม.....	37
	2.5.10 สิทธิในการติดต่อกับครอบครัว.....	38
	2.5.11 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว.....	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6 สิทธิจำเลยที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายไทยและ ต่างประเทศ.....	41
2.6.1 สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์.....	41
2.6.2 สิทธิในการมีทนายและพุดจากับทนายสองต่อสอง..	42
2.6.3 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีต่อหน้า เปิดเผยและ รวดเร็ว โดยผู้พิพากษาที่มีความเป็นอิสระ.....	46
2.6.4 สิทธิที่จะให้การและไม่ให้การ.....	53
2.6.5 สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับใช้กฎหมายย้อนหลัง.....	56
2.6.6 สิทธิในการมีล่าม.....	57
2.6.7 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว.....	58
2.7 ผลของการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา.	58
3 ความผิดพลาดในการดำเนินคดีอาญาโดยองค์การของรัฐ.....	61
3.1 หลักการดำเนินคดีอาญา.....	61
3.1.1 แนวความคิดในการดำเนินคดีอาญา.....	61
3.1.2 องค์การของรัฐที่มีอำนาจในการดำเนินคดีอาญา....	62
3.1.3 กระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินคดีอาญาโดย องค์การของรัฐ.....	63
3.2 การดำเนินคดีอาญาที่ผิดพลาด.....	
3.2.1 ขอบเขตของการดำเนินคดีอาญาที่ผิดพลาด.....	85
3.2.2 ความผิดพลาดของการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐและ องค์การของรัฐ.....	86
3.2.2.1 ความผิดพลาดในขั้นก่อนการพิจารณาคดี ในชั้นศาล.....	87
3.2.2.2 ความผิดพลาดในการพิจารณาคดีใน ชั้นศาล.....	100

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	3.3 ความผิดพลาดของการดำเนินคดีอาญากรณีอื่น ๆ.....	105
	3.3.1 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดความร่วมมือ.....	106
	3.3.2 ความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรของรัฐ.....	106
3.4	ตัวอย่างคดีอาญาที่ผิดพลาดในต่างประเทศ.....	107
	3.4.1 คดีกิลฟอร์ดโฟร์ (The Guild Ford Four).....	107
	3.4.2 คดีครอบครัววของ Maguire.....	108
	3.4.3 คดี The Birmingham Six.....	109
	3.4.4 คดีของ Judith Ward.....	109
	3.4.5 คดี The Tottenham Three.....	110
	3.4.6 คดี The Carl Bridge Water.....	110
4	การชดเชยความเสียหายแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา.....	
	4.1 ทฤษฎีและแนวความคิดในการชดเชยผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา	112
	4.1.1 แนวความคิด การชดเชยผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา จะต้องการหาในกรณีการอำนวยความสะดวกยุติธรรมผิดพลาด โดยรัฐ.....	113
	4.1.2 แนวความคิด การชดเชยผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา เป็นการแก้ไขความผิดพลาด.....	114
	4.1.3 แนวความคิด การชดเชยผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา ต้องใช้หลักละเมิดในทางแพ่ง.....	115
	4.1.4 แนวความคิด การชดเชยผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา เป็นหน้าที่ของรัฐ.....	115

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	4.2 หลักเกณฑ์การชดเชยแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา.....	116
	4.2.1 ความเสียหายของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา.....	118
	4.2.2 การพิจารณาชดเชยแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา...	118
	4.2.2.1 เงื่อนไขในการพิจารณาชดเชยค่าทดแทน ความเสียหาย.....	122
	4.2.2.2 ขอบเขตของการพิจารณาชดเชยค่าทดแทน ความเสียหาย.....	122
	4.2.3 บุคคลที่มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนความเสียหาย.....	140
	4.2.4 องค์การที่มีอำนาจพิจารณาชดเชย.....	142
	4.2.5 แหล่งเงินทุน.....	142
	4.3 การชดเชยค่าทดแทนความเสียหายของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดี อาญาผู้บริสุทธิ์.....	143
	4.3.1 ประเทศเยอรมันตะวันตก.....	144
	4.3.2 ประเทศสวีเดน.....	145
	4.3.3 ประเทศฝรั่งเศส.....	147
	4.3.4 ประเทศฮอลแลนด์.....	148
	4.3.5 ประเทศอังกฤษ.....	149
	4.3.6 ประเทศออสเตรเลียเสียหายทางด้านใต้.....	151
	4.3.7 ประเทศออสเตรเลียเสียหายทางด้านตะวันตก.....	151
	4.3.8 รัฐอื่น ๆ ของประเทศออสเตรเลีย.....	152
	4.4 การชดเชยค่าทดแทนความเสียหายต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยใน คดีอาญาผู้บริสุทธิ์ในประเทศไทย.....	152

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	4.4.1 ประเภทของการชดเชย.....	152
	4.4.2 ลักษณะของการชดเชยผู้บริสุทธ์.....	153
	4.4.3 สภาพปัญหาของการชดเชยค่าทดแทนตามกฎหมายหรือเห็น คดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่.....	153
4.5	อุปสรรคและปัญหาในการชดเชยความเสียหายแก่ผู้ต้องหา หรือ จำเลยในคดีอาญาผู้บริสุทธ์ในประเทศไทย.....	155
	4.5.1 บุคลากร.....	155
	4.5.2 แหล่งเงินทุน.....	155
	4.5.3 บทบัญญัติเกี่ยวกับการชดเชยความเสียหาย.....	156
5	บทสรุปและเสนอแนะ.....	158
	5.1 บทสรุป.....	158
	5.2 ข้อเสนอแนะ.....	161
	5.2.1 แนวทางแก้ไขกระบวนการยุติธรรมทางอาญา.....	161
	5.2.2 แนวทางแก้ไขในการชดเชยผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา ผู้บริสุทธ์ในประเทศไทย.....	165
	รายการอ้างอิง.....	170
	ภาคผนวก.....	180
	ประวัติผู้เขียน.....	193